

ਕਿਰਨ ਮਲਟੀ-ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਹਸਪਤਾਲ ਸੂਰਤ, ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਾ ਪਾਠ ਰੂਪ

Posted On: 17 APR 2017 11:41AM by PIB Chandigarh

Text of PM's speech at inauguration of Kiran Multi Speciality Hospital, Surat, Gujarat

ਕਿਰਨ ਮਲਟੀ-ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਹਸਪਤਾਲ ਸੂਰਤ, ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਾ ਪਾਠ ਰੂਪ

ਮੈਂ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਓਂ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਧਾਰੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰੋਂ । ਮੈਂ ਦੁਵਿਧਾ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਏਥੇ ਮੈਂ ਗੁਜਰਾਤੀ ਬੋਲਾਂ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਾਂ, ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਮਨ 'ਚ ਵਿਚਾਰ ਆਇਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਏਥੇ ਸਾਰੇ ਦਾਨਵੀਰਾਂ ਲਈ ਵਧਾਈਆਂ ਦੀ ਝੜੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ । ਪੰਜ ਸੌ ਕਰੋੜ, ਪੰਜ ਸੌ ਕਰੋੜ ਦੀ ਬਹੁਤ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ ਨਹੀਂ ਕਰੂੰਗਾ । ਇਹ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਟਕਾ ਲੱਗਿਆ ਨਾ, ਮੈਂ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜ ਪੰਜ ਸੌ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾਨ ਕਰ ਦੇਣਾ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਏਹ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਖਾ ਕੇ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਹਨ । ਇਹ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਇਮਲੀ-ਪਿਪਲੀ ਦੇ ਖੇਤ ਖੇਡਦੇ ਸਨ । ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਟਾਇਰ ਨੂੰ ਦੌੜਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਬਚਪਨ ਸੀ । ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਇੱਕ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰੀ ਵਰਖਾ ਐਨੀਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ । ਬੋਟਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਇਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ । ਬੱਸ ਏਹੀ ਚਰਚਾ ਘਰ ਘਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਰੱਬ ਕਰੇ ਇਸ ਵਾਰੀ ਵਰਖਾ ਐਨੀਹੋ ਜਾਵੇ । ਦੂਸਰੀ ਅਰਦਾਸ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜਿਹੜੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਡੰਗਰ ਹਨ ਉਹ ਭੁੱਖੇ ਨਾ ਰਹਿਣ । ਐਸੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਹਨ ਇਹ ਲੋਕ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਸਭ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਜੀਵਿਆ ਹੈ । ਵਰਖਾ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਫਸਲ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਤਿਆਰ ਫਸਲ ਦਾ ਢੇਰ ਅਗਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਲਤ ਏਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਚੋਰ ਖਾਏ, ਮੋਰ ਖਾਏ, ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਮਹਿਮਾਨ ਖਾਏ, ਜੇ ਬਚ ਜਾਏ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਖਾਏ । ਇਹਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰ ਏਹੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਕਿ ਖੁਦ ਦੇ ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਫਸਲ ਚੋਰ ਵੀ ਚੁਰਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗੁੱਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ । ਪਸ਼ੂ-ਪੰਛੀ ਖਾ ਜਾਣ ਤਾਂ ਵੀ ਸੰਤੋਖ । ਕੋਈ ਮਹਿਮਾਨ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਝੋਲੀ ਭਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜੋ ਬਚਿਆ ਖੁਚਿਆ ਹੈ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਘਰ ਲੈ ਜਾਣ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਸਾਲ ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰ ਲੈਣ । ਇਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰ । ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੈਟ ਕੱਟ ਕੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਪੈਟ ਭਰਨ 'ਚ ਕਦੇ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ । ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਪੰਜ ਸੌ ਕਰੋੜ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਇੰਨਾ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ ਉਹ । ਜਦ ਤਕ ਦਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ ਤਦ ਤਕ ਸੌ ਨਹੀਂ ਸਕਣਗੇ । ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਲਿਆ ਤੇ ਪਰਵਾਨ ਚੜਿਆ ਹਾਂ । ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਂ ਹੋਰ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾਤਾ ਤੋੜ ਲਿਆ ਹੈ । ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹਾਂ ਪਰੰਤੂ ਅਗਰ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਸੂਰਤ ਹੈ । ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹਾਂ ਉਹੀ ਪਿਆਰ, ਉਹੀ ਅਪਣਤ । ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਾਲਾ ਕੋਈ tag ਕਿਤੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ । ਅਜਿਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਏਗੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਬਾਹਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਧਨੀ ਪਰਿਵਾਰ ਹਨ । ਅਰਬਾਂ ਖਰਬਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹਨ । ਜਦ ਤੋਂ ਮੇਰਾ ਸੂਰਤ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਨਾਤਾ ਹੈ, ਅਰਬਾਂ ਖਰਬਾਂ ਪਤੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ । ਕਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਦੀ ਬਣੀ ਬਾਜਰੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਖਾਧੀ ਹੈ, ਕਦੇ ਖਿਚੜੀ ਖਾਧੀ ਹੈ । ਮੈਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀ ਆਇਆ, ਕਿ ਅੱਜ ਰਾਤ ਨੂੰ ਆਪ ਸਰਕਟ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਣ ਵਾਲੇ ਹੋ, ਬਾਜਰੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਭੇਜ ਦਿਆਂ ? ਖਿਚੜੀ ਭੇਜ ਦਿਆਂ ? ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਜਿਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਾਸ਼ਤਾ ਭੇਜਿਆ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਸੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸੌਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੋਟੀ ਭਾਖਰੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਬਣਾ ਕੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ । ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਪਤਾ ਹੈ ਪਤਾ

ਹੈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੀ ਖਾਣਾ ਹੈ ਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ। ਇਹ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਭਾਵ ਹੈ। ਉਹ ਸਭ ਪਰਿਵਾਰ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੀ ਫਿਕਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅੱਜ ਵੀ ਉਸੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਫਿਕਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੁਭਾਗ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਦਵੀ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਹ ਪਿਆਰ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਵਡੱਪਣ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਨੇ ਵਿੱਚ ਸਮੇਟ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜੋ ਮਾਣ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ।

ਅੱਜ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਆਧੁਨਿਕ ਹਸਪਤਾਲ ਹੈ। ਜਦ ਮੈਂ ਏਥੇ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਾਂਗਾ ਉਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਵੀ ਮੈਂ ਹੀ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੱਕਾਰੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੇਰੀ ਹੈ ਕਮਿਟਮੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖ ਕੇ ਤਖਤੀਆਂ ਸਜਾਉਣ ਦਾ fashion ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਚੀਜ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇ ਉਹ ਪੂਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਗਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਏਥੇ ਜਿੰਨੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁਸ਼ੀ ਮੈਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੁਸ਼ਹਿਰੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਿਆ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਦੌੜ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਹਿਰੇ ਅਤੇ ਨਰਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਰਤ ਪੂਰੇ ਹੋਏ। ਮੈਂ ਨਿਸ਼ਚੈ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚਾਹੇ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਕਠਨਾਈ ਹੋਵੇ ਮੈਂ ਸੂਰਤ ਤਾਂ ਜਾਣਾ ਹੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਇਆ ਵੀ ਅਤੇ ਇਸ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਵੀ ਰੱਖਿਆ। ਉਸ ਦਿਨ ਭੂਮੀ ਪੂਜਨ ਵਾਸਤੇ ਜਦ ਕਹੀ ਚਲਾਉਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਲਾਲ ਜੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਫੋਟੋ ਖਿਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ਮੈਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ 50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇਵੋਗਾ ਤਾਂ ਹੀ ਫੋਟੋ ਖਿਚਵਾਉਣ ਦੇਵਾਂਗਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਹ ਮੰਨ ਗਏ। ਏਸ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਵ ਨਾਲ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਦ ਇਸ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰੂਪ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਪੂਰੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਬਹੁਤ ਅਭਿਨੰਦਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਨਵੀਰਾਂ ਦੇ ਧਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਸਗੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਭਾਵ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਪੈਸੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੀਮਤੀ ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਸੀਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਏਥੇ ਜੋ ਸਭ ਲੋਕ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਪੈਸਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵਹਾਇਆ, ਆਪਣਾ ਪਸੀਨਾ ਵਹਾਇਆ ਹੈ। ਪੈਸੇ ਤੇ ਪਸੀਨੇ ਦਾ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਧਾਰਣ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਜੇਕਰ ਹੀਰਿਆਂ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਕਹਿ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਫਲੇ ਫੁੱਲੇ, ਤੁਹਾਡਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਧੇ/ਤੁਸੀਂ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਲਗਾਉਂਦੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸ਼ੁਭ-ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦਾ ਪਰੰਤੂ ਅੱਜ ਮੈਂ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸਰਾਪ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਆਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾ ਪਵੇ। ਅਗਰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਆਉਣਾ ਪੈ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਕਦੇ ਨਾ ਆਉਣਾ ਪਵੇ। ਇੱਥੋਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਇਨਸਾਨ ਬਣ ਕੇ ਜਾਉ ਇਹ ਵੀ ਮੈਂ ਸ਼ੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ, ਦਵਾਈਆਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹਨ, ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਮਧ ਵਰਗੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਅਗਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੈਸਾ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਲੈ ਪਾਉਂਦਾ। ਬੇਟੀ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਵਾਉਣੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ। ਉਧਰੋਂ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ? ਐਸੇ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਰੋਗ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ Health Policy ਐਲਾਨੀ ਹੈ। ਅੱਟਲ ਜੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ 15 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ Health Policy ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਕਾਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਰਹਿ ਗਏ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਕਰਨੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਜਦ ਮੈਂ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਸਾਂ, ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਰਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਸਾਂ, ਹੁਣ ਦਿੱਲੀ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹਾਂ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਰਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਹਰ ਦਿਨ ਇੱਕ ਕੰਮ ਐਸਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਰਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਅਧਿਕ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਸਭ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਬਈ ਇਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਲਾਗਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ? ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਖਰਚਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? ਫਿਰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਤਾਂ ਕਿ ਜੋ ਦਵਾਈ 1200 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਸੀ 70-80 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਏ ਅਤੇ ਜੋ 300 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਸੀ ਉਹ 30 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਏ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਸੀਂ ਕਰੀਬ 700 ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕੀਤੇ ਤਾਂਕਿ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ ਗੰਭੀਰ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਗ਼ਰੀਬ ਤੋਂ ਗ਼ਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਸਤੀ ਦਵਾਈ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਜਦ ਮੈਂ ਇਹ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਿੰਨਾ ਨਰਾਜ਼ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ।

ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ heart patient ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ heart ਦੀ। ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਾਸ਼ਤੇ ਸਮੇਂ ਚਰਚਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਵਜ਼ਨ ਘੱਟ ਕਰੋ, ਖਾਣਾ ਘੱਟ ਕਰੋ ਪਰ ਘੱਟ ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ। ਬੱਸ dining table ਚਰਚਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ heart attack ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਗਰ heart ਵਿੱਚ stint ਲਗਵਾਉਣਾ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਜਾਣਕਾਰ ਤਾਂ ਹੁੰਦੇ ਨਹੀਂ। ਡਾਕਟਰ ਹੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਹ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ 30-40 ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਖਰਚਾ ਆਏਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਚਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤਕ ਕੋਈ problem ਨਹੀਂ ਹੋਏਗੀ। ਫਿਰ ਦੂਸਰਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਰ imported ਲਗਵਾਉਂਗੇ ਤਾਂ ਡੇਢ ਲੱਖ ਦਾ ਖਰਚਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਜੀਵਨ ਭਰ ਇਸ ਵਲ ਧਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ। ਗ਼ਰੀਬਆਦਮੀ ਵੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਾਰ 40,000 ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਹੀ ਜੀਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਡੇਢ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅੱਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਵੀ ਡੇਢ ਲੱਖ ਵਾਲਾ stint ਹੀ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ stint ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਪਈ ਤੁਸੀਂ ਏਨੇ ਪੈਸੇ ਮੰਗਦੇ ਜੇ, stint ਤੇ ਖਰਚਾ ਹੀ ਕਿੰਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ ਭਰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਚਲਦੀ ਰਹੀ। ਆਖਰਕਾਰ ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੋ stint 40000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵਿਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 6-7 ਹਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੋ ਡੇਢ ਲੱਖ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਉਹ 20-22 ਹਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਗ਼ਰੀਬ ਤੋਂ ਗ਼ਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਵੀ affordable ਹੋਵੇ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਧਾਰਣ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹੁਣ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਸਮਾਜ ਦਾ ਤਾਕਤਵਰ ਤਬਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਵਧਣੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗ਼ਰੀਬ ਅਤੇ ਮੱਧ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਅਰੋਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸੁਚਾਰੂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ, ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਤੌਬਾਅਦਵਿੱਕ ਕਦਮ ਉਠਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਵਿਸ਼ੇ ਭਾਈ ਦੱਸ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸਸਤੀ ਦਵਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਅਰੰਭ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਸਤੇ ਵਿੱਚ --- ਹਾਲੇ ਵੀ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਲੋਕ ਜਦ ਪਰਚੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗ਼ਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤੇ ਉਹ ਮਹਿੰਗੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੇ ਦਵਾਈ ਖ਼ਰੀਦਣ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਪਰਚੀ ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਕਿ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਦਵਾਈ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਾਂ ਹੀ ਗ਼ਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਸਸਤੀ ਦਵਾਈ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ preventive health care ਦੀ ਵੀ ਉੱਨੀ ਹੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਮੇਰਾ ਸਵੱਛਤਾ ਅਭਿਆਨ ਸਿੱਧਾ ਸਿੱਧਾ ਅਰੋਗਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਵੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੱਚੇ ਅਗਰ ਬਿਨਾਂ ਹੱਥ ਧੋਏ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਬੱਚੇ ਇਸ ਵਜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਆਦਤ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੱਥ ਧੋਣ ਦੀ?

ਅਰੋਗਤਾ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਸਵੱਛਤਾ। ਸੂਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਵੱਛਤਾ ਦਾ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜਦ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਆਈ ਤਾਂ ਏਥੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਵੱਛਤਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ। ਸੂਰਤ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਵੱਛਤਾ। ਸੂਰਤ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਹੈ। ਕੱਲ੍ਹ ਜਦ ਮੈਂ ਰੋਡ ਸ਼ੋਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਅਫਸਰ ਰੋਡ ਸ਼ੋਅ ਨਹੀਂ, ਸਫਾਈ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਬੋਲੇ ਏਨੀ ਸਫਾਈ! ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਸਫਾਈ ਭਰ ਗਈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜਿਥੇ ਜਾਉਂਗੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ। ਸੂਰਤ ਦੀ ਤਰਾਂ ਸਵੱਛਤਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਰਬਾਂ ਖਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਖਰਚ ਹੋਣੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਸਾਡੇ ਗ਼ਰੀਬ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਾ ਚਾਲਕ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਬਿਮਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਲਈ ਭੁੱਖ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਇਸ ਲਈ ਸਵੱਛਤਾ --- ਮੈਂ ਯੋਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। 21 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸੂਰਤ ਵੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਯੋਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਿਖਾਏ। Wellness ਦੇ ਲਈ ਯੋਗ, ਸਰੀਰ ਅਰੋਗਤਾ ਦੇ ਲਈ ਯੋਗ। ਯੋਗ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੰਦਰ ਧਨੁਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹਨਾਂ ਮਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਜ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਟੀਕਾਕਰਨ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਟੀਕਾਕਰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਨ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਦੋ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਖੋਜਿਆ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਟੀਕਾਕਰਨ ਸੁਵਿਧਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਟੀਕਾਕਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਾਇਆ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੋਜ ਖੋਜ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਜਨ ਅੰਦੋਲਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਨ ਸਹਿਯੋਗ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਦੇ-ਕਦੇ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਸਭ ਕੁਝ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਕਰੇਗੀ ਪਰੰਤੂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਅਲੱਗ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਚੱਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਨਾ ਰਾਜਿਆਂ ਨਾਲ ਚੱਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਰਾਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਨਾ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਚੱਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਚਲਦਾ ਹੈ ਜਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਭਰੋਸੇ, ਜਨ ਸੇਵਾ ਭਾਵ ਦੇ ਭਰੋਸੇ। ‘ਸੇਵਾ ਪਰਮੋ ਧਰਮ’ ਜਨ ਜਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਜੋ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਹਨ, ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਠਹਿਰਣ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਹਨ, ਦੋ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਕਮਰਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ, ਇਹ ਸਭ ਕਿਸ ਨੇ ਬਣਵਾਈਆਂ? ਇਹ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ, ਜਨਤਾ ਜਨਾਰਦਨ ਨੇ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ, ਖੂਹ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਤਲਾਬ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕੌਣ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ? ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਨਤਾ ਜਨਾਰਦਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਸੀ। ਸੌ ਇਹ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ, ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਹੁਣ ਫਿਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਹੀ ਮਾਹੌਲ ਬਣਨ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਮਾਜ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਕਰਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਸਮੂਹਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਰਾਂਗਾ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਾਂਗਾ। ਸੌ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੂਰਤ ਵਿਖੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੈਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਿੰਨੇ ਲੋਕ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੀਜ਼ ਦੇਖੀ ਹੈ ਕਿ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਰਤਨ ਕਾਰੀਗਰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਦਾਨ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਛੋਟੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਰਤਨ ਕਾਰੀਗਰ ਜਿਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਮਹੀਨਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਖੁਦ ਸੂਰਤ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਉਂ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਆ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਈ ਤੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲ ਲਈ ਇੰਨਾ ਦਾਨ ਕਰਦੇ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰ ਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਰੀਗਰ ਖੁਦ ਕਸ਼ਟ ਝੱਲ ਕੇ ਵੀ ਦਾਨ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਨਾਤਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸੈਰਾਸ਼ਟਰ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਭੀੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਟਿਕਟ ਤਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਹ ਲਗਾਵ, ਸਮਾਜ ਦਾ ਉੱਤਮ ਲੱਛਣ ਹੈ। ਮੈਂ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਲੱਛਣ ਸਾਡੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਇਮ ਰਹੇ। ਜਦ ਤਕ ਪੁਰਾਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਲੋਕ ਬੈਠੇ ਹਨ ਤਦ ਤੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਸਭ ਚਲਦਾ ਰਹੇ। ਇਹ ਪੂਰੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਬਣੇਗਾ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅੱਜ ਇਹ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਸਮਾਰੋਹ ਮੌਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਏਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਅਵਸਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪ ਸਭ ਦਾ ਅਭਾਰੀ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਥਰਾ ਦਾਸ ਜੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਇੱਥੋਂ ਮੈਂ ਬਯਾਨਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਥੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਪਾਣੀ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਗੁਜਰਾਤ ਨੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਾਕਤ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਗੁਜਰਾਤ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਧ ਕੇ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਏਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਉੱਤਮ ਸਿਹਤ ਲਈ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਸਰਾਈਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਇਸਰਾਈਲ ਨਾਲ ਨਾਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹਾਂ ਜੋ ਇਸਰਾਈਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਾਇਮੰਡ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਇਸਰਾਈਲ ਦਾ ਸਿੱਧਾ-ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਉਥੇ ਤੁਹਾਡਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧ ਬਣ ਕੇ ਵੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

